

TILDELINGSBREV
TIL
FYLKESNEMNDENE FOR BARNEVERN
OG SOSIALE SAKER
2016

Kjetil Moen (e-sjef)

Oddny Grete Råd (avd.dir)

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

INNHOLD

1.	INNLEDNING	3
2.	SÆRLIGE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 2016	3
3.	MÅL- OG RESULTATKRAV FOR 2016	4
3.1.	DEPARTEMENTETS MÅLSTRUKTUR.....	4
3.2.	MÅL FOR FYLKESNEMNDENE I 2016.....	4
4.	BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER	6
4.1.	BEVILGNINGSVEDTAK OG TILDELING	6
4.2.	FULLMAKTER	6
5.	ADMINISTRATIVE FORHOLD.....	7
5.1.	REGJERINGENS FELLESFØRINGER.....	7
5.2.	SIKKERHET OG BEREDSKAP	7
5.3.	INFORMASJONSSIKKERHET	8
5.4.	ANDRE ADMINISTRATIVE FØRINGER	8
5.5.	OPPFLØGING AV SAKER FRA RIKSREVISJONEN	8
6.	RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING	8
6.1.	VIRKSOMHETS- OG REGNSKAPSRAPPORTERING.....	8
6.2.	ANDRE RAPPORTERINGSKRAV	9
7.	EVALUERINGER	9
8.	VEDLEGG.....	10
8.1.	RAPPORTERINGSSKJEMA.....	10
8.2.	STYRINGSKALENDER	10
8.3.	STYRINGSDIALOGMØTER 2016	10
8.4.	ANDRE FRISTER	10

14. januar 2016

1. Innledning

Fylkesnemndene er uavhengige domstollignende forvaltningsorgan som fatter vedtak i tvangssaker etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven. Nemndene skal sikre høy rettsikkerhet og likeverdig saksbehandling av høy kvalitet i hele landet.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2015–2016) for BLD, jf. Innst. 14 S (2015-2016). I dette tildelingsbrevet stiller departementet til disposisjon utgiftsbevilgninger for fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker (fylkesnemndene) i 2016. Videre redegjør departementet for de overordnede utfordringene, samt de mål- og resultatkrav som gjelder for fylkesnemndene i 2016.

Der ikke annet er sagt, legges det til grunn at den løpende virksomheten videreføres. I tilfeller hvor fylkesnemndene vurderer å avslutte eller nedprioritere oppgaver som er en del av den løpende virksomheten, eller som er gitt som spesielle oppdrag, skal departementet orienteres.

Sentralenheten for fylkesnemndene (Sentralenheten) skal planlegge ressursene slik at enkelte mindre bestillinger fra BLD i løpet av året kan gjennomføres. Bestillinger gjennom året gis skriftlig.

Direktøren har ansvar for å sikre at de tildelte ressursene blir benyttet effektivt og disponeres for best mulig måloppnåelse for virksomheten samlet samt ut fra den enkelte nemnds individuelle behov og særlige utfordringer.

Departementet viser også til *Instruks for økonomi- og verksemdsstyringa i Sentraleininga for fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker*, fastsatt av departementsråden 30. juni 2014.

2. Særlige utfordringer og oppgaver i 2016

Det er fortsatt utfordringer knyttet til lang saksbehandlingstid i de ordinære barnevernsakene. Riksrevisjonens forvaltningsrevisjon og evalueringen av fylkesnemndene viser at saksbehandlingstiden for ordinære saker ikke er i samsvar med barnevernloven, som sier at forhandlingsmøte skal holdes snarest, og hvis mulig innen fire uker etter at nemnda mottok saken.

Det er stor variasjon i produktivitet mellom nemndene og hvordan sakene gjennomføres. En av grunnene kan være at instruksene for nemndene ikke er godt nok kjent. Riksrevisjonen mener at produksjonen av vedtak kan økes, gitt de saksbehandlingsressurser som er tilgjengelige og at Sentralenheten må bidra til økt samordning mellom nemndene for å oppnå bedre ressursutnyttelse.¹

Regjeringen har besluttet at hvert enkelt departement, i styringsdialogen med ytre etater, skal bidra til riktig bruk av kvalifiserte tolker.

I 2016 skal nemndene prioritere oppgaver som innebærer å følge opp anbefalinger fra forvaltningsrevisjonen og evalueringen. Sentralenheten skal fortsatt sørge for at fylkesnemndene prioriterer arbeid for å redusere saksbehandlingstiden (inklusive beramningstiden). Sentralenheten må ha særlig oppmerksomhet rettet mot nemnder med lang saksbehandlingstid, og prioritere tiltak for å endre at ordinære saker får en saksbehandlingstid på over fire måneder. Sentralenheten skal prioritere arbeid som bidrar til å utjevne uheldige

¹ Dokument 3:10 (2014-2015) Riksrevisjonens undersøkelse av saksbehandlingstid og saksbehandlingspraksis i fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker og *Organisering, effektivitet og rettsikkerhet - Evaluering av fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker* fra mai 2015.

forskjeller mellom nemndene for å få mer likhet i gjennomføring av saker, større likhet i produktivitet, effektivitet m.m.

Fylkesnemndene skal i 2016 ha økt fokus på barns medvirkning. Sentralenheten skal følge opp dette i de ulike fylkesnemndene.

Befolkningen forventer digitalt tilgjengelig informasjon, og fylkesnemndene må forholde seg til føringer i regjeringens overordnede IKT-politikk, jf. digitaliseringsrundskrivnet.

Fylkesnemndene må ha god tilgjengelighet og brukervennlighet i sine digitale løsninger.

3. Mål- og resultatkrav for 2016

3.1. Departementets målstruktur

Fylkesnemndenes virksomhet inngår i departementets hovedmål 1 og 6 i Prop. 1 S (2015-2016):

- *God og effektiv forvaltning*, og særlig til delmål 1.2 *Effektiv organisering og drift av underliggende virksomheter* og
- *Utsatte barn og ungdom får omsorg, trygghet og mulighet for utvikling*, og særlig til delmål 6.3 *Rettsikkerhet for barn, ungdom og deres familier*.

Det vises også til Innst. 14 S (2015-2016).

3.2. Mål for fylkesnemndene i 2016

Mål 1: Effektiv organisering og drift av underliggende virksomheter

Sentralenheten for fylkesnemndene skal fortsatt legge til rette for å få ned saksbehandlingstiden, jevne ut forskjeller i saksbehandlingstid og øke produktiviteten i nemndene.

Departementet og Sentralenheten skal samarbeide om å følge opp anbefalinger fra evalueringen og forvaltningsrevisjonen.

Følgende styringsparametere og resultatkrav er bestemt for dette målet:

Styringsparameter	Resultatkrav	Rapportering
S1. Produktivitet og ressursutnyttelse.	R1. Et videreutviklet system for erfaringsutveksling, enhetlige rutiner, organisering og oppgaveløsning.	Tertialrapporter Årsrapport*
	R2. Videreutviklede virkemidler for utveksling av ressurser, for å redusere forskjeller i saksbehandlingstid mellom nemndene.	
	R3. Større fleksibilitet i saksbehandlingen og mindre forskjeller mellom nemndene, gjennom bl.a å videreføre ordningen med ambulerende nemndsledere.	
S2. Styring av den enkelte nemnd ut i fra nemndenes utfordringer.	R4. Utvikle hensiktsmessig metode for styring av den enkelte fylkesnemnd.	Tertialrapporter Årsrapport*

*SE skal i årsrapporten gi en redegjørelse for måloppnåelse og effekten av tiltak som er gjennomført.

Mål 2: Rettssikkerhet for barn, ungdom og deres familier

Nemndene skal sikre høy rettssikkerhet og likeverdig saksbehandling av høy kvalitet og komme fram til løsninger som er til barnet beste. Rettssikkerheten sikres ved betryggende, rask og tillitsskapende saksbehandling i fylkesnemndene, jf. barnevernloven § 7-3.

Følgende styringsparametere, resultatkrav og rapporteringskrav er bestemt for dette målet:

Styringsparameter	Resultatkrav	Rapportering
S3. Saksbehandlingstid for ordinære saker med eller uten forhandlingsmøte.	R4. Reduksjon i saksbehandlingstid fra 2015 og mindre forskjeller i gjennomsnittlig saksbehandlingstid mellom nemnder.	Tertialrapporter Årsrapport*
	R5. Minst 40 saker per nemndsleder i 100 prosent stilling per år.	
S4. Andel saker med saksbehandlingstid på over fire måneder.	R6. Reduksjon i andel saker i 2016 med saksbehandlingstid på over fire måneder.	Tertialrapporter Årsrapport*
S5. Tilgang på informasjon om arbeid og prosesser i nemndene.	R7. Ferdigstille og drifte nyopprettet nettside med informasjon om nemndene tilpasset barn og foreldre, samarbeidspartnere og andre interessegrupper.	Tertialrapporter Årsrapport*
	R8. Flere nemndsvedtak legges ut på lovdata enn i 2015.	Årsrapport*

*SE skal i årsrapporten gi en vurdering av måloppnåelse og effekten av tiltak som er gjennomført.

I rapporteringen per første og andre tertial er det ønskelig at det gis en vurdering av sannsynligheten for måloppnåelse og at resultatene også sammenlignes mot samme tidspunkt i 2015 der det er naturlig. Det gis informasjon om/egenvurdering av om det er enkelte interne og eksterne forhold/risiko knyttet til styring og kontroll som er til hinder for å nå mål.

I tillegg ber departementet om følgende oppdrag innenfor eksisterende budsjettammer:

Oppdrag i 2016	Frist	Rapportering
O1 Prøve ut samtaleprosess i enkelte nemnder.	Se eget brev fra departementet om føringer for forsøket.	2. tertialrapport Årsrapport
O2 Oppnevne nye alminnelige og fagkyndige utvalg.	Innen utgangen av 2016	Tertialrapporter Årsrapport
O3 Gjennomføre egne tiltak i oppfølgingsplan for forvaltningsrevisjonen og evalueringen.	Se egen oppfølgingsplan	2. tertialrapport Årsrapport
O4 Iverksette lovendring om utvidet myndighet til å pålegge hjelpetiltak.	Fra 01.04.2016	Tertialrapporter Årsrapport

O5	Utvikle sikker digital kommunikasjon med innbyggere (ProSak 2)	SE sender prosjektplan hvor kostnader og fremdrift fremgår innen 1. februar 2016	Tertialrapport, årsrapport
O6	Drøfte hvilke saker som egner seg for forenklet saksbehandling.	Innen utgangen av 2016	Årsrapport
O7	Beskrive nemndenes forståelse av betryggende og tillitsskapende saksbehandling		Årsrapport

4. Budsjettildeling og fullmakter

4.1. Bevilgningsvedtak og tildeling

I henhold til Stortingets vedtak 9. desember 2015 er det vedtatt følgende bevilgning for 2016:
(i 1 000 kroner)

Kap/Post	Betegnelse	Budsjett 2016
853.01	Driftsutgifter	190 030
853.45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 453

BLD stiller ovennevnte bevilgning til disposisjon for fylkesnemndene, jf. §7 i Reglement for økonomistyring i staten. Sentralenheten mottar fullmakter på vegne av alle fylkesnemndene. Sentralenheten har det økonomiske og administrative ansvaret for nemndene. Sakskostnader i de enkelte nemndene kan ikke medføre at budsjetttrammen overskrides. Bevilgningen inkluderer arbeid i tilknytning til pålegg om hjelpetiltak.

Prosjekt- og tilskuddsmidler

Fylkesnemndene gis videre fullmakt til å forvalte følgende prosjektmidler:

(i 1 000 kroner)

Kap./post	Prosjekt- og tilskuddsmidler	Budsjett 2016
854/21 (kan nyttes under post 71)	Spesielle driftsutgifter	129

Det tildeles 129 000 kr til gjennomføring av forsøk med samtaleprosess i fylkesnemndene.

4.2. Fullmakter

De overordnede prinsippene for etatsstyring framgår av:

1. Instruks om økonomi- og virksomhetsstyringen i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet,
2. Retningslinjer for styringsdialog med underliggende virksomheter på Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets område, og
3. Instruks for økonomi- og verksemdsstyringa i Sentraleininga for fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker (factsatt av departementsråden 30. juni 2014).

A. Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01) jf. Bevilgningsreglementet § 3.

Med hjemmel i kongelig resolusjon av 2. desember 2005 gis departementene fullmakt til å samtykke i at det inngås leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår:

- Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde den ordinære driften av virksomheten.
- Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- For alle avtaler utover ett år, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen.

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker gis på ovennevnte betingelser fullmakt for 2016 til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

B. Budsjettfullmakter som er delegert Finansdepartementet og som fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker må søke Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Bevilgningsreglementet § 5.3.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Bevilgningsreglementet § 11.
- Overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter, jf. Bevilgningsreglementet § 11.
- Omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger, jf. Bevilgningsreglementet § 11

5. Administrative forhold

5.1. Regjeringens fellesføringer

Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest ønsker regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen.

I 2016 skal fylkesnemndene kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. Fylkesnemndene står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdiallog skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye.

På bakgrunn av kartleggingen skal fylkesnemndene vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene.

I årsrapporten for 2016 skal fylkesnemndene omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.

5.2. Sikkerhet og beredskap

Det vises til departementets instruks for økonomi- og virksomhetsstyring fastsatt 30. juni 2014. Virksomhetene under BLD skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser. Departementet ber fylkesnemndene i årsrapporten for 2016 orientere om når krise- og beredskapsplanene sist ble oppdatert, og dersom dette skjedde i 2016 bes det om at de reviderte planene legges ved årsrapporten.

5.3. Informasjonssikkerhet

Det vises til Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen (https://www.regjeringen.no/contentassets/b7d0918e555b418abda2993a71969cdc/handlingsplan_informasjonssikkerhet_staten.pdf).

Det er fem tiltaksområder i handlingsplanen som vurderes å ha lik viktighet: 1) styring og kontroll, 2) sikkerhet i digitale tjenester, 3) digital beredskap, 4) sikkerhet i nasjonale felleskomponenter, og 5) kunnskap, kompetanse og kultur.

Den enkelte virksomhet i statsforvaltningen kan prioritere mellom de fem tiltaksområdene ut fra virksomhetens egenart og egne utfordringer, i tråd med nærhetsprinsippet. Virksomhetene skal velge tiltak som vil være effektive for egen organisasjon.

Fylkesnemndene skal i 2016 velge ut minst ett tiltak innenfor handlingsplanens rammer som skal gjennomføres innen utløpet av 2017. Departementet ber om at det rapporteres om hvilket tiltak fylkesnemndene har gjennomført eller har planer om å gjennomføre, i årsrapporten for budsjettåret 2016.

5.4. Andre administrative føringer

Fylkesnemndene er for 2016 tildelt 7,453 mill. kroner på kap. 854, post 45. Midlene skal brukes til å utvikle og implementere ProSak, fase 2.

5.5. Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

I de tilfeller hvor Riksrevisjonen har tatt opp konkrete forhold utover de forhold som omtales i forvaltningsrevisjonen fra 2015, skal fylkesnemndene iverksette nødvendige tiltak slik at de forhold som påpekes blir rettet opp. Departementet ber om å bli orientert om hvordan slike eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er eller vil bli fulgt opp i etatsstyringsmøtene. Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker ved Sentralenheten skal oversende departementet kopi av svarbrev til Riksrevisjonen når korrespondansen går direkte mellom Riksrevisjonen og etaten.

6. Rapportering og resultatoppfølging

6.1. Virksomhets- og regnskapsrapportering

Departementet vil i løpet av 2016 innhente opplysninger om regnskapsutviklingen i løpet av året og komme tilbake med nærmere angivelse av tidsfrister for denne rapporteringen. Det skal rapporteres på en slik måte at både forbruk per dato og planlagt forbruk for resten av året framkommer på en detaljert, ryddig og oversiktlig måte. Om nødvendig må fylkesnemndene på departementets forespørsel kunne gi rask dokumentasjon på regnskaps- og resultatutviklingen.

Årsrapport og regnskap for budsjettåret 2015 skal sendes departementet både på papir og elektronisk innen 1. mars 2016. Årsrapporten skal bl.a. inneholde følgende:

- regnskapstall som er i samsvar med rapportering til det sentrale statsregnskapet,
- forklaringer på eventuelle avvik i regnskapstallene i forhold til den gitte bevilgningen, jf. tildelingsbrevet
- rapportering av resultater i henhold til mål- og resultatkrav i tildelingsbrevet, og fylkesnemndenes vurdering av mål- og resultatoppnåelsen på det enkelte område
- rapportering på områdene som framgår av punkt 6.2 nedenfor.

Det er viktig at årsakene til vesentlige avvik fra målene blir forklart på en utfyllende måte. Rapporteringen vil danne grunnlag for utarbeidelsen av resultatrapporteringen i Prop. 1 S.

6.2. Andre rapporteringskrav

Fylkesnemndene skal avgi følgende rapportering:

Tema	Oppdrag	Rapportering
Risikovurderinger	Redegjøre for årlige risikovurderinger knyttet til måloppnåelse.	1. tertialrapport ev. 2. tertialrapport. Tema i første styringsdialogmøte.
Personalforvaltning og internkontroll	Redegjøre kort for inkluderende arbeidsliv, seniorperspektivet og øvrig personalforvaltning.	Årsrapport
Aktivitets- og redegjørelsesplikter	Oppfølging av likestillingsloven, diskrimineringsloven, og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Veileder fra FAD (nå KMD) skal følges.	Årsrapport
Sosiale hensyn i offentlige anskaffelser	Oppgi hvorvidt det er stilt krav i de anskaffelser som er gjennomført.	Årsrapport
Miljøkrav i anskaffelser	Kort orientering om status for bruk av miljøkrav og innføring og oppfølging av miljøledelse.	Årsrapport
Sikkerhet og beredskap	Se punkt 5.2.	Årsrapport
Informasjonssikkerhet	Se punkt 5.3.	Årsrapport
Varslingsrutiner/alvorlige uønskede hendelser eller avvik	Fylkesnemndene (SE) skal ha egne varslingsrutiner.	Årsrapport

7. Evalueringer

BLD har ansvar for at det tas initiativ til periodiske evalueringer av fylkesnemndenes aktiviteter, oppgaveløsning og virkemiddelbruk for å få tilstrekkelig informasjon om man oppnår de fastsatte målene med virksomhetens aktiviteter. Dette er gjennomført i 2015, se:

- *Dokument 3:10 (2014-2015) Riksrevisjonens undersøkelse av saksbehandlingstid og saksbehandlingspraksis i fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker* og
- *Organisering, effektivitet og rettssikkerhet - Evaluering av fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker* fra mai 2015.

Departementet vil i samarbeid med fylkesnemndene ved Sentralenheten følge opp resultater fra evalueringene.

8. Vedlegg

8.1. Rapporteringsskjema

Det utarbeides vedlegg til årsrapporten i samsvar med vedlegg i årsrapporten for 2015.

8.2. Styringskalender

Rapportering	Frist til BLD
Årsrapport og regnskap	01.03.2016
Tertialrapport 1. tertial med telledato 01.05.2016: Virksomhets- og regnskapsrapport	01.06.2016
Tertialrapport 2. tertial med telledato 01.09.2016: Virksomhets- og regnskapsrapport	01.10.2016
Årsrapport og regnskap for 2016	01.03.2017

8.3. Styringsdialogmøter 2016

Det gjennomføres styringsdialogmøter med departementet på følgende datoer:

Møte	Dato og tidspunkt	Hovedtema
1.styringsdialogmøte	16.03.2016 kl. 14.00-15.30	Årsrapport
2.styringsdialogmøte	15.06.2016 kl. 13.30-15.00	Rapport for 1. tertial
3.styringsdialogmøte	19.10.2016 kl. 14.00-15.30	Rapport for 2. tertial

I tillegg til de ordinære styringsdialogmøtene kan det være behov for kontakt mellom BLD og Sentralenheten om faglige spørsmål. Denne kontakten ivaretas gjennom blant annet fagmøter. Fagmøtene skal alltid ha egen dagsorden og det skrives referat fra møtene.

8.4. Andre frister

RNB 2016	10.02.2016
Resultatrapport til Prop. 1 S (2016-2017)	10.03.2016
Fullstendig tekstutkast til Prop. 1 S (2016-2017)	12.05.2016
Rammefordeling 2017	12.05.2016
Nysaldering 2016	10.09.2016
Konsekvensjustering/satsingsforslag 2018	10.11.2016